

Zestig jaar kunst met troffel en voegspijker

Jubileumuitgave KNB Nationaal Metsel- en Voegkampioenschap

KNB

Vereniging Koninklijke
Nederlandse Bouwkeramiek

*“Wie deelneemt aan de wedstrijd
heeft vakmanschap in zich.
Daarmee kun je je altijd redden.
Je presteert wat in je vak en je kunt
je meten met anderen.”*

Theo Heijne,
eerste winnaar in 1953

Zestig jaar kunst met troffel en voegspijker

Uitgave van de vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) te Velp ter gelegenheid van zestig jaar KNB Nationaal Metselkampioenschap en tien jaar KNB Nationaal Voegkampioenschap.

Deze uitgave is een blijk van waardering voor alle deelnemers, docenten en anderen die het mogelijk hebben gemaakt vele bijzondere werkstukken te realiseren. Met hun activiteiten hebben ze het metsel- en voegvak op een bijzondere wijze gepromoot. De beelden van zestig jaar finalewerkstukken getuigen hiervan.

Inhoud

Voorwoord – Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart	5
Bouwen doe je samen - Dick Tommel	7
Zestig jaar kunst met troffel en voegspijker	8
Finalewerkstukken 2012 – 2003	12
Vakmanschap als basis voor kwaliteit – Henk Klein Poelhuis	23
Voegen hoort bij metselwerk – Gerlach Takkenkamp	25
Finalewerkstukken 2002 – 1993	26
Met bezieling bouwen – Elco Brinkman	37
Wat niet kan worden gemist, blijft – Ewald van Hal	39
Finalewerkstukken 1992 – 1978	42
35 jaar tastbare herinneringen	57
Finalewerkstukken 1977 – 1953	58
De winnaars	76
Succes trekt prominenten aan	78

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

Voorwoord

Vakmensen zijn de dragers van de Nederlandse economie. Zonder hen staat Nederland stil. Ook in de toekomst zijn goed opgeleide vakmensen onmisbaar om de Nederlandse economie op volle toeren te laten draaien. Toch moeten veel branches tegenwoordig moeite doen voor waardering en bekendheid van hun vak.

Ik ben dan ook erg blij met dit jubileum van het KNB Nationaal Metsel- en Voegkampioenschap. Deze wedstrijd daagt vmbo-leerlingen uit om het beste uit zichzelf te halen en om hun vakmanschap te meten aan dat van anderen. En het laat zien wat een energie en inspiratie het losmaakt als onderwijs, brancheorganisaties en bedrijfsleven samen werken aan goed en aantrekkelijk beroepsonderwijs, waar jongeren leren met hun handen, hoofd en hart.

Sinds 1953 is er veel veranderd in de baksteenindustrie én in het beroepsonderwijs. Maar dit KNB Nationaal Metsel- en Voegkampioenschap heeft in al die tijd nog geen jaar overgeslagen. Dat laat wat mij betreft de kracht van het vak zien én het vermogen om een eeuwenoud beroep ook in deze tijd voor jongeren aantrekkelijk en uitdagend te houden.

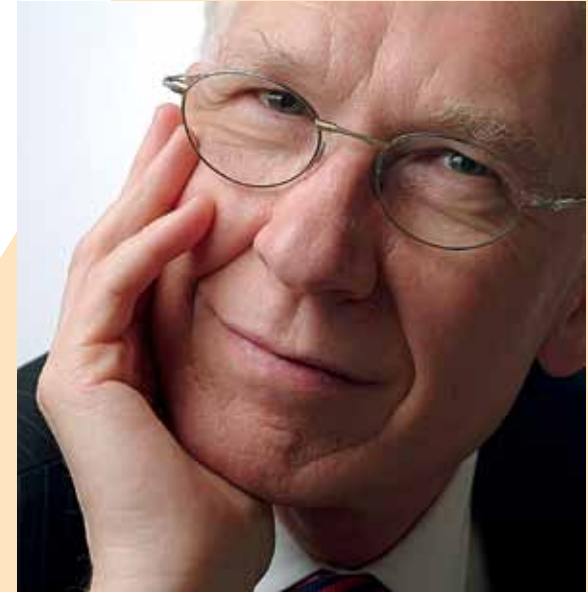
Kortom, dit jubileum is een geweldig visitekaartje voor het vmbo en voor het metsel- en voegonderwijs in het bijzonder. Mijn complimenten voor alle leerlingen, scholen, brancheorganisaties en bedrijven die dit zestigste jubileum mogelijk hebben gemaakt. Allemaal van harte gefeliciteerd!

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Bouwen doe je samen

Dick Tommel

Natuur en cultuur: baksteen vormt de brug. Door de rivier afgezette klei wordt in een verantwoord bakproces omgezet naar een vormvast keramisch bouwproduct. Een vertrouwd product gemaakt volgens een bewezen proces. Baksteen: een uitnodiging aan de vakman om te worden opgepakt.

Baksteen en de metselaar, ze kunnen niet zonder elkaar. De metselaar gebruikt de baksteen om z'n werk te kunnen doen. Duizenden jaren stenen stapelen geeft gebouwen waarin we leven en met trots naar kijken. Gebouwen van baksteen hebben de kracht van de toekomst. Dát geeft betekenis aan het werk van de vakman.

Baksteen en de voeger, een vrijheid in gebondenheid. Het lijnenspel van het metselwerk brengt de voeger strak tussen de gestapelde stenen. Horizontaal en verticaal worden zo kilometers afgelegd zonder noemenswaardige verplaatsing. Een ware kunst van de vakman die het kan.

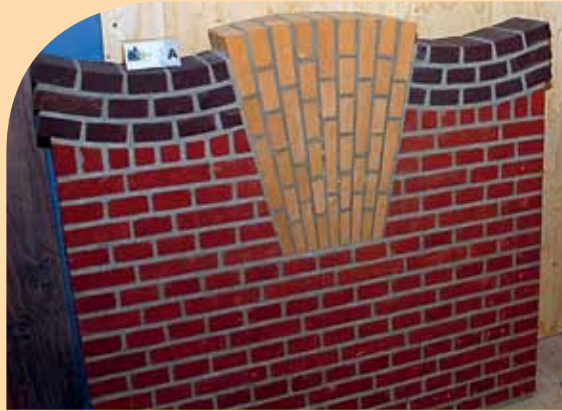
Baksteen en vakmanschap, het is de samenwerking die het 'm doet. Daarom reikt de baksteenindustrie steeds de hand naar anderen. Een duurzaam eindresultaat maak je immers niet alleen. Een mooi ontwerp is van de architect, maar wordt gemaakt door de mensen op de bouw. Een samenspel

waarvan de betekenis wel wordt herkend, maar te weinig wordt erkend. 'Bouwwakkers' zijn vakmensen die bouwen aan onze toekomst, met volle overgave. Steen voor steen geleerd, zoals door de leerlingen die deelnamen en -nemen aan het Metsel- en Voegkampioenschap van onze industrie. Een ode aan de samenwerking, want bouwen doe je samen.

dr. D.K.J. Tommel
voorzitter vereniging

Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB)

Zestig jaar kunst met troffel en voegspijker

Theo Heijne, eerste winnaar in 1953

In 1945 is de maatschappij door het oorlogsgeweld nagenoeg tot stilstand gekomen. Er ligt een geweldige bouwopgave om oorlogsschade te herstellen en de achterstand in de woningbouw in te halen. Baksteenfabrieken zijn verwoest of beschadigd, veel installaties en rijdend materieel zijn verdwenen. Het gaat snel. Eind 1946 zit de baksteenindustrie alweer op driekwart van het vooroorlogse productiepeil en in 1953 worden bijna 2 miljard stenen geproduceerd. Inmiddels is in 1950 de vereniging De Nederlandse Baksteenindustrie opgericht, koepel van de diverse dan nog regionaal georganiseerde baksteenfabrikanten. De vereniging zet zich in voor de modernisering van het arbeidsproces, betere arbeidsvoorwaarden en sociale voorzieningen. Ook is er aandacht voor de opleiding van fabriekspersoneel en metselaars. Dat laatste is lastig, want er wordt regionaal en soms zelfs plaatselijk op een andere manier gemetseld.

Eenvormige metseltechniek

Daarom organiseren de vereniging De Nederlandse Baksteenindustrie en het Bouwcentrum in juli 1953 voor het eerst een Nationaal Metselkampioenschap. De heer C. Sweris, voorzitter van de sectie Metselsteen van de vereniging De Nederlandse Baksteenindustrie, vertelt de deelnemers over het belang van de wedstrijd. Men wil meer belangstelling kweken voor het vak van metselaar, de kwaliteit van het metselwerk en de opleiding in het metselvak verbeteren en komen tot een eenvormige metseltechniek. Allemaal bedoeld om tot goede verwerking van het product baksteen te komen. 38 leerlingen gaan aan de slag in een ruime tent naast het Bouwcentrum in Rotterdam. De opdracht moet in twaalf uur worden uitgevoerd. Er wordt gewerkt in twee groepen: groep A met de beste leerlingen van negentien technische scholen en de B-groep met deelnemers die tweede waren op

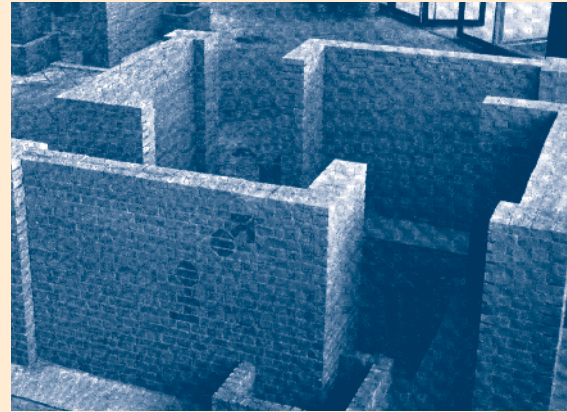

hun scholen. Het gereedschap van sommige deelnemers blijkt in slechte staat. Ook wordt op verschillende manieren gewerkt. De jury beoordeelt op vlak en vol gewerkt metselwerk, de regelmaat van stoot- en lintvoegen en het hakwerk. 28.000 bezoekers, veelal jongeren, komen kijken.

Theo Heijne uit Amsterdam, leerling van 'Concordia Inter Nos' uit Amsterdam, mag zich in dat eerste jaar de beste jonge metselaar noemen. De heer Sweris blijft tot begin tachtiger jaren bij de metselwedstrijden betrokken.

Goed voorbeeld doet goed volgen

Het succes zorgt ervoor dat het metselkampioenschap een jaarlijks terugkerend gebeuren wordt. De wedstrijd breidt uit. Vanaf 1954 doen ook leerlingen uit het leerlingstelsel mee, die de C-groep vormen. Voor het eerst kunnen docenten opdrachten

indienen. Een jaar later strijden jonge straatmakers met hun 'helpers' om de Zilveren Kaphamer. De winnaar van het eerste uur, Theo Heijne, zien we in 1956 terug. Hij wint dan de wedstrijd in de C-groep. In 1957 verhuizen de wedstrijden naar de Ahoy-hallen in Rotterdam. Voor het eerst doen stukadoors mee, die de Zilveren Pleistertroffel kunnen winnen. Enkele jaren later krijgen de straatmakers en de stukadoors hun eigen wedstrijden. De deelnemers uit het leerlingstelsel (de C-groep) hebben vanaf 1967 een aparte wedstrijd.

Wisselprijs voor de school

De grote trofee van het metselkampioenschap, de Zilveren Troffel, is een wisselprijs, die vanaf de tweede wedstrijd in 1954 jaarlijks wordt uitgereikt aan de winnende school. Wie de prijs drie keer achter elkaar wint, mag 'm houden. Zodoende moet

er na 1959 al een derde troffel worden gemaakt. Want de eerste zilveren troffel is dan in het bezit van 'Concordia Inter Nos' in Amsterdam en de tweede staat in de prijzenkast van de technische school in Zutphen. Nog twee scholen winnen de Zilveren Troffel driemaal achter elkaar: Scholengemeenschap 'De Wesenthorst', afdeling T.O. Ulft (1962 t/m 1964) en de Lagere Technische School Rijssen (1971 t/m 1973). Recordhouder aller tijden is de R.K. Lagere Technische School 'Don Bosco', later Scholengemeenschap Were Di uit Valkenswaard, die het kampioenschap tot nu toe veertien keer heeft gewonnen.

Promotie voor het metselvak

Begin zestiger jaren wordt één van de doelstellingen van het kampioenschap, namelijk dat heel Nederland op dezelfde manier metselt, bereikt. Die manier van werken is vastgelegd in het

In 2005 metselt Paul van Gastel een troon ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van Koningin Beatrix.

rapport 'Eenvormige Nederlandse Metseltechniek'. Het jaarlijkse metselkampioenschap blijft belangrijk om meer belangstelling te kweken voor het metselvak en de kwaliteit van het metselvak en de opleiding te verhogen. Steeds meer scholen richten een metselafdeling op en vaardigen twee leerlingen af naar de landelijke wedstrijd. In 1966 wordt voor het laatst alleen een landelijke wedstrijd georganiseerd. 76 scholen sturen hun twee beste leerlingen en er doen ook 14 leerlingen uit het leerlingstelsel mee. Het kampioenschap is uit z'n jas gegroeid. Daarom komt er in 1967 een nieuwe opzet met voorwedstrijden op vier scholen. De finale met acht deelnemers is onderdeel van de Nationale Beroepenmanifestatie in de Jaarbeurshallen in Utrecht, waar veel meer branches en beroepen worden gepresenteerd. Tegenwoordig worden de voorwedstrijden georganiseerd bij opleidingsbedrijven in de bouw.

Open haarden

In 1976 wordt het kampioenschap voor het laatst tijdens de Nationale Beroepenmanifestatie georganiseerd. Een jaar later is die manifestatie al in februari, voor de docenten te vroeg in het jaar om hun beste metselleerlingen te selecteren. Daarom is in 1977 het 25e Nationaal Metselkampioenschap weer in het Bouwcentrum in Rotterdam. Voor deze bijzondere gelegenheid maakt elke finaledeelnemer een open haard. Iedere haard is anders, wat het beoordelen niet gemakkelijker maakt. Daarmee wordt voor eenmaal afgeweken van het principe dat iedere deelnemer onder dezelfde omstandigheden hetzelfde werkstuk maakt. In de werkstukken zijn liefst negen verschillende typen, soorten en formaten baksteen verwerkt. De prachtige werkstukken blijven een maand staan, zodat iedere bezoeker van het Bouwcentrum ze kan bewonderen.

Mooi werk moet blijven

Er komt steeds meer bezwaar tegen het afbreken van de mooie werkstukken, waaraan de finalisten met hart en ziel hebben gewerkt. Zo ontstaat de gedachte om jaarlijks een blijvend werkstuk te maken. Het aanbod van de gemeente Groningen wordt met beide handen aangegrepen. Een zit- en wachtgelegenheid op de Grote Markt is in 1978 het eerste tastbare bewijs van de mooie blijvende werkstukken die metselleerlingen kunnen maken.

Keien van het I.T.O.

Begin tachtiger jaren groeit de deelname aan de regionale voorwedstrijden nog steeds. Méér scholen beginnen met een metselopleiding en het Individueel Technisch Onderwijs groeit. I.T.O.-leerlingen hebben soms moeite met de theorie, maar blijken in de praktijk goede metselaars. Van de twaalf

deelnemers aan de wedstrijd in 1981 in Middelburg hebben er vijf een I.T.O.-opleiding gevolgd. Sinds 1978 lukt het bijna ieder jaar om ergens in Nederland een blijvend werkstuk te laten maken. Alleen in 1983 zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar om een finalewedstrijd te organiseren. Er zijn wel regionale voorwedstrijden en de beste deelnemer ontvangt de Zilveren Troffel.

Ook leerling-voegers

De blijvende werkstukken worden steeds afgevoegd door volwassen voegers. Tot 2003. Dan doen voor het eerst voegers uit het leerlingwezen mee aan de wedstrijd. Sindsdien strijden zij jaarlijks om de Zilveren Voegspijker. Toevallig valt het zestigste KNB Nationaal Metselkampioenschap dus samen met het tiende KNB Nationaal Voegkampioenschap.

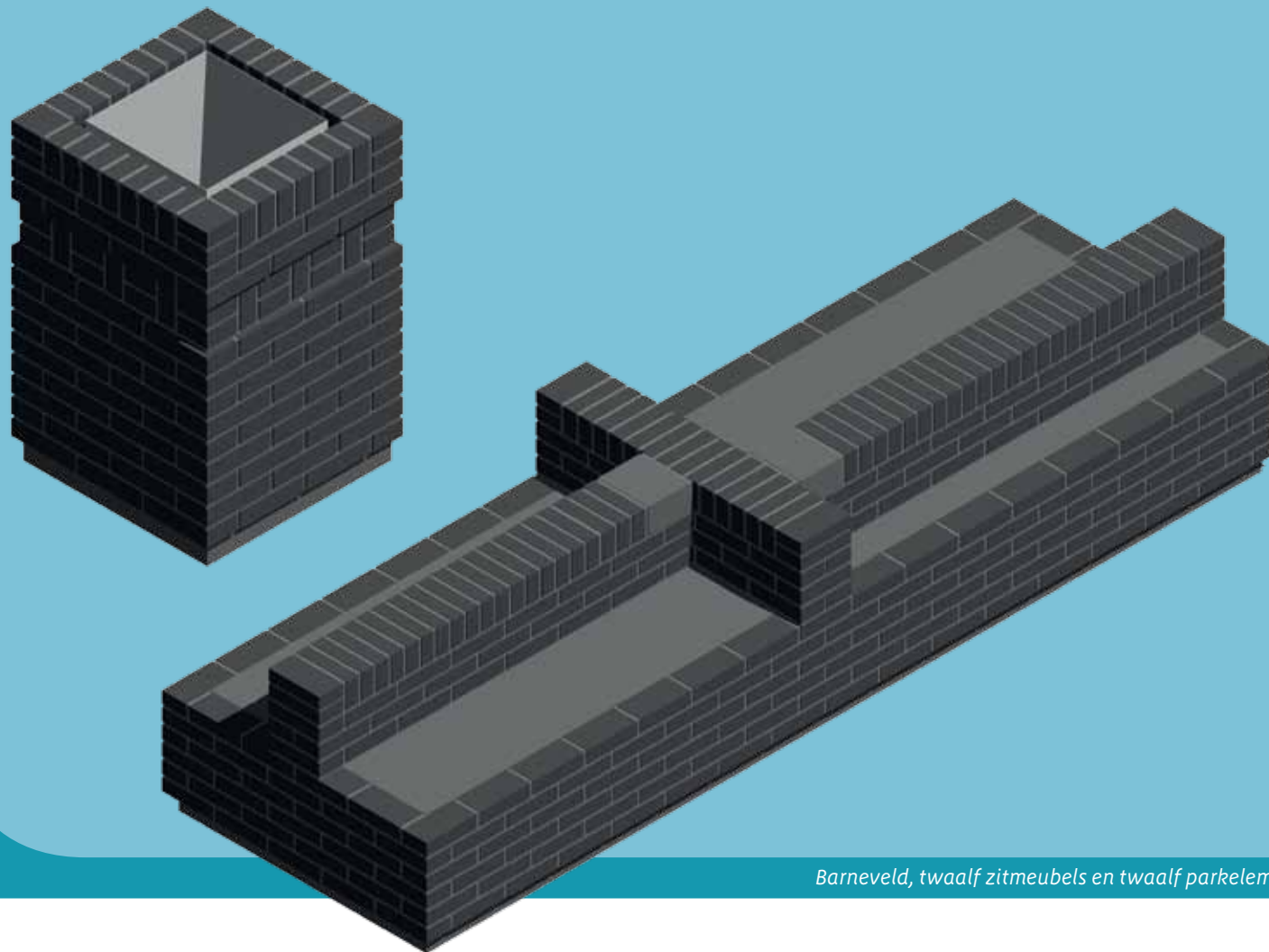
Uniek concept

Het KNB Metsel- en Voegkampioenschap mag zich blijvend verheugen op een grote belangstelling van industrie, onderwijs en politiek. Bij het vijftigjarig jubileum in Raalte is er een debat van vier grote politieke partijen over de toekomst van het bouwonderwijs. Het aantal metselleerlingen neemt af, maar de inzet van de docenten zorgt ieder jaar toch voor voldoende deelnemers.

Het unieke concept van blijvende werkstukken is steeds een stimulans voor iedereen om iets bijzonders te realiseren. Vmbo-leerlingen maken met hun vakmanschap kunstwerken waaraan de maatschappij nog lang plezier beleeft. De zestigste wedstrijd in Barneveld vormt hierop geen uitzondering. Het Koninklijk bezoek is een extra blijk van waardering voor iedereen die zich jarenlang om de toekomst van jongeren in het metsel- en voegvak heeft beijverd.

“Wat zou Nederland zijn zonder vakmensen? Wij hebben het vakwerk van die vakmensen de afgelopen jaren weer van nabij kunnen bewonderen tijdens de bouw van onze nieuwe school. Op allerlei gebied zagen we staaltjes vakmanschap. Dat dwingt respect af!”

**Kees Heek,
College van Bestuur
De Meerwaarde, Barneveld**

Barneveld, twaalf zitmeubels en twaalf parkelementen

2011

Oegstgeest, twaalfbladeren

“Metselaar of voeger worden? Het is een prachtig beroep. Je werk wordt gezien, zelfs vele jaren later nog. Meedoen in de finale is al een hele eer en een prestatie. Alle deelnemers zijn winnaars! Dat geeft vertrouwen voor de toekomst, want vakmensen blijven nodig.”

Chris van der Woude,
lid landelijke vakjury
namens AVM

2010

“De deelnemers zijn het belangrijkste. Zij staan aan de top, spelen als het ware een wedstrijd in de eredivisie. We proberen ze tot een extra prestatie aan te zetten. Als iedereen na afloop zegt: “het was leuk en het heeft mooi metselwerk opgeleverd”, zijn we in onze opzet geslaagd.”

**Harrie Huis in 't Veld,
voorzitter landelijke vakjury
namens Bouwend Nederland**

Veldhoven, zes picknickcombinaties

Etten-Leur, zes zitbanken

“De jaarlijkse voegwedstrijd is een erkenning voor het vak van de voegers. Zij maken het metselwerk echt af. Ik ben trots op wat onze deelnemers ieder jaar presteren. Vakbekwaamheid wordt steeds belangrijker en gelukkig hebben we mbo-opleidingen met goede doorstroommogelijkheden.”

**Jo Bogers,
lid landelijke vakjury namens
de VNV**

2008

“Het is een eer om met zoveel enthousiaste mensen, met een warm hart voor het opleiden van metselaars en voegers, te mogen werken en deze lange KNB traditie om het kampioenschap voor jonge professionals in de dop, samen te mogen organiseren.”

**Gerard Westenbroek,
projectleider KNB Metsel- en
Voegkampioenschap**

Harderwijk, twaalf sculpturen

Lent (Nijmegen), zes zitelementen

“Zeker in moeilijkeren tijden in de bouw is het van groot belang dat we het mooie ambacht van metselaar hoog houden en erin investeren. Daarmee creëren we samen een fraaie en duurzaam gebouwde omgeving.”

**Hugo de Waal,
bestuurslid KNB**

2006

“Vakmanschap is voor een metselaar het belangrijkste instrument in z'n gereedschapskist. Een goede vakman maakt het verschil tussen een gewoon bouwwerk en een monument.”

John Kerstens,
voorzitter FNV Bouw

Leiden, renovatie Kruisweg begraafplaats Zijlpoort

Boxtel, drie speelhuisjes, nu een kinderboerderij

“Ik was jarenlang jurylid van het KNB Metsel- en Voegkampioenschap. Nu doe ik nog de bouwwedstrijden op mbo-niveau en de internationale vakwedstrijden. Het valt me op dat je veel winnaars van de Zilveren Troffel later terugziet op internationaal niveau. Met hele goede resultaten en soms medailles.”

**Jan van de Kolk,
Fundeon**

2004

“Ik zat een jaar in de opleiding en mocht gelijk meedoen met de KNB Nationale Voegwedstrijd. Ik heb daar gewoon m'n best gedaan en ik won ook nog! Ik heb het goed naar m'n zin in de branche. Ik ben inmiddels niet meer werkzaam als voeger, maar in opleiding als werkvoorbereider. Ik maak nu offertes, start werken op en let op de veiligheid.”

**Klaas van Dillen,
winnaar Zilveren
Voegspijker 2004**

Voorhout, afscheiding met zitelementen en plein

Oss, monument voor oorlogsveteranen

*“We moeten geen metselaars opleiden,
maar mensen zodanig vormen dat ze metselen
leuk vinden.”*

**Harry Verhoeven,
algemeen directeur
'techniekHuys**

Henk Klein Poelhuis

Vakmanschap als basis voor kwaliteit

Vroeger was het voldoende als er bakstenen muren om een gebouw zaten. Maar het 'meters maken' is voorbij. Er komt steeds meer vraag naar kwaliteit en daarmee naar vakmensen. Het moet een feest worden om naar een mooi gemetselde muur te kijken. Met de schoonheid en het vakmanschap neemt de waardering en daarmee de waarde van metselwerk toe.

Daarom ontwikkelt de AVM zich tot een 'Kenniscentrum Metselen', een vereniging die staat voor de techniek en kwaliteit van metselen en aanverwant werk. Om de kwaliteit van metselwerk te garanderen, is de Stichting KBI Metselen opgericht. Metselbedrijven die voldoen aan de eisen en in de Stichting deelnemen, presenteren zich als Erkend Metselbedrijf.

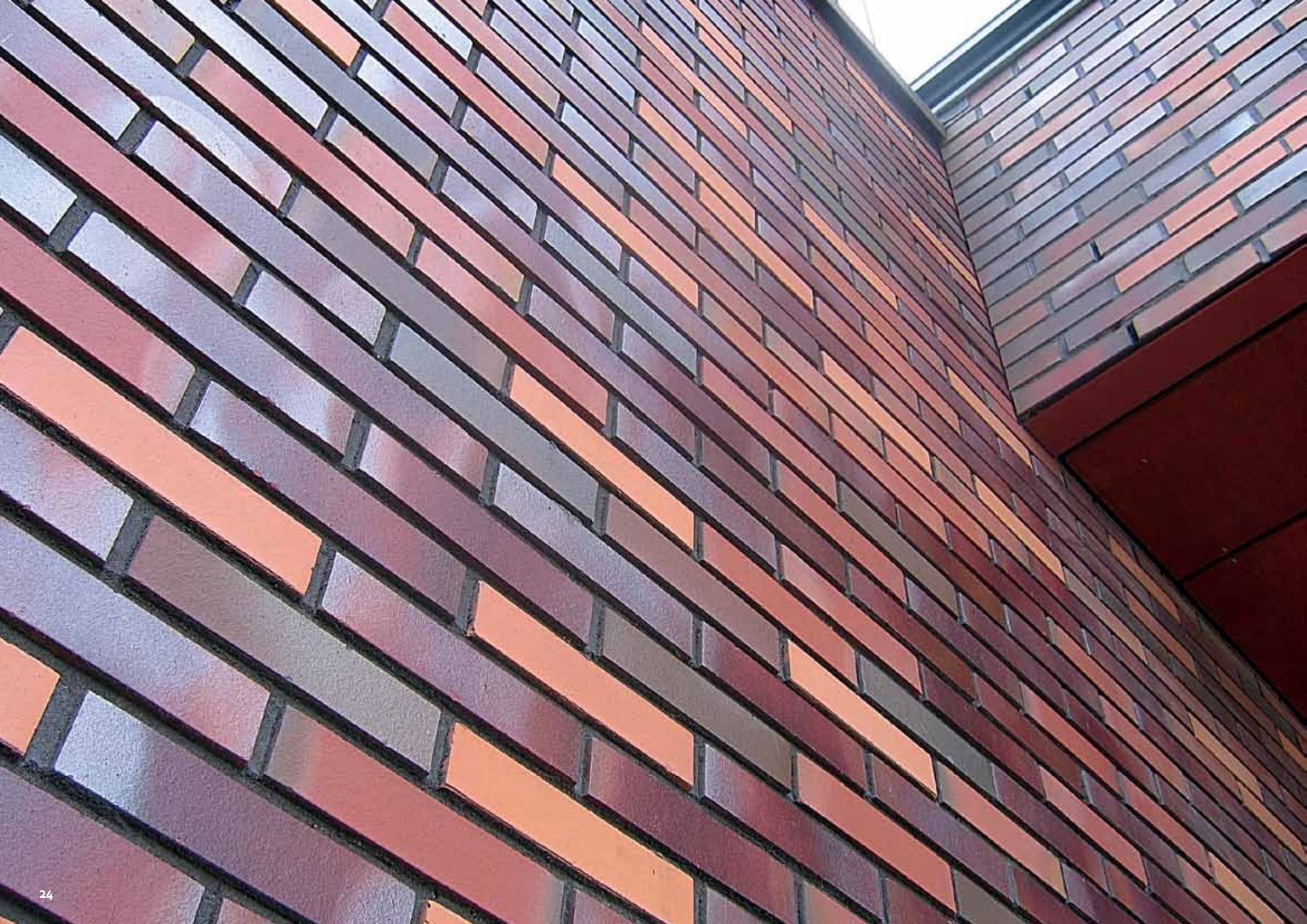
Met het organiseren van het Nationaal Metsel- en Voegkampioenschap heeft KNB een trend gezet die navolging verdient. Vanuit branches en bedrijven zelf moeten meer initiatieven komen om mensen te interesseren voor het vak en ze op de leiden. Alleen zo kan het vak worden gered. Immers, de keuze voor

techniek is niet vanzelfsprekend. En wie voor techniek kiest, komt met een algemene techniekopleiding van school. Dat brengt bedrijfsscholen, met herinvoering van het oude systeem van leerling, gezelschap en meester, een stapje dichterbij. Het leidt er in ieder geval toe dat mensen ouder zijn als ze het vak echt in de vingers hebben. Daarom zijn de metselwedstrijden ook aangepast aan die ontwikkeling. Maar altijd met als doel een mooi stukje vakwerk neer te zetten.

Er zit toekomst in het metselen. We moeten vakmanschap en creativiteit stimuleren, dan blijven mensen geboeid door het vak. Want het blijft prachtig om een bouwwerk neer te zetten!

ing. H. Klein Poelhuis

voorzitter Aannemers Vereniging Metselwerken (AVM)

Voegen hoort bij metselwerk

Gerlach Takkenkamp

Het KNB Metsel- en Voegkampioenschap biedt al tien jaar een prachtig podium voor het voegvak. Deelnemers die de Zilveren Voegspijker winnen, zetten 'm trots bij hun bedrijf of thuis neer. Terecht. Pas als er een vakbekwame voeger aan heeft gewerkt, wordt een muur een mooie muur! Weinig mensen weten overigens dat globaal een derde van het metselwerk uit voegwerk bestaat.

Ons werk is nog te weinig bekend. Daarom is het goed dat iedereen het kan zien. Het enthousiasme straalt ieder jaar van de deelnemers af. Het zijn allemaal jongeren die het vak echt willen leren. Jo Bogers, jurylid voegen, kent ze allemaal. Hij was tien jaar geleden een van de initiatiefnemers om voegers aan het kampioenschap mee te laten doen. Voor die tijd werd het voegwerk door volwassenen gedaan.

De laatste vijftig jaar is voegen een echt vak geworden. De brancheorganisatie Vereniging Nederlandse Voegbedrijven (VNV) behartigt de belangen van de

voegers. Voegbedrijven werken steeds meer in de renovatie en restauratie. Daar komt het vooral aan op vakmanschap. Daarom is door de VNV een erkenningsregeling opgezet, speciaal voor bedrijven die aan monumenten werken: het Gevelgilde.

De meeste instroom bestaat uit jonge mensen. Wie graag met z'n handen werkt en handig is, is welkom. De komende jaren gaan veel vakmensen met pensioen. Daarmee verdwijnt veel vakkennis. Bedrijven realiseren zich dat ze voor nieuwe aanwas moeten zorgen. Met BGA-Nederland is er een prima opleidingscentrum voor de Gespecialiseerde Aanneming, waar ook voegers worden opgeleid. In de praktijk worden ze verder bijgeschoold door de leermeesters. Want door te doen moet je het leren.

G. Takkenkamp

voorzitter Vereniging Nederlandse Voegbedrijven (VNV)

2002

Raalte, scheidingsmuur met zitelementen

2001

Heerenveen, zonnwijzer met waterloop en zitgelegenheid

“De finale in Heerenveen was geweldig om mee te maken. Als finalisten vormden we een gezellige groep, ook in de vrije tijd. Ik bewaar er goede herinneringen aan. Als je dan nog winnaar wordt, is dat natuurlijk helemaal geweldig.”

**Paul van Gastel, winnaar
Zilveren Troffel in 2001,
nu zelfstandig ondernemer**

2000

“Het winnen van de Zilveren Troffel zorgde ervoor dat ik met nog meer enthousiasme mezelf heb geprofileerd in het metselvak. Ik ben alweer een paar jaar zelfstandig ondernemer wat me goed bevalt.”

Arnold Ros,
winnaar Zilveren Troffel
in 2000

Gennep, kunstwerk bestaande uit drie gemetselde golven

1999

Apeldoorn, acht ruïneachtige speelobjecten

1998

Deurne, vijf ornamenten

1997

Tubbergen, muur met dertien voorstellingen

“Het is elk jaar weer een genot om van nabij mee te mogen maken hoe jonge mensen worden gemotiveerd om iets moois te realiseren. Om te ervaren welke gedrevenheid de metseldocenten ten toon spreiden daar waar het gaat om de voorbereiding van hun leerlingen voor een goede prestatie.”

Hugo Spielman,
oud-projectleider
metselwedstrijden

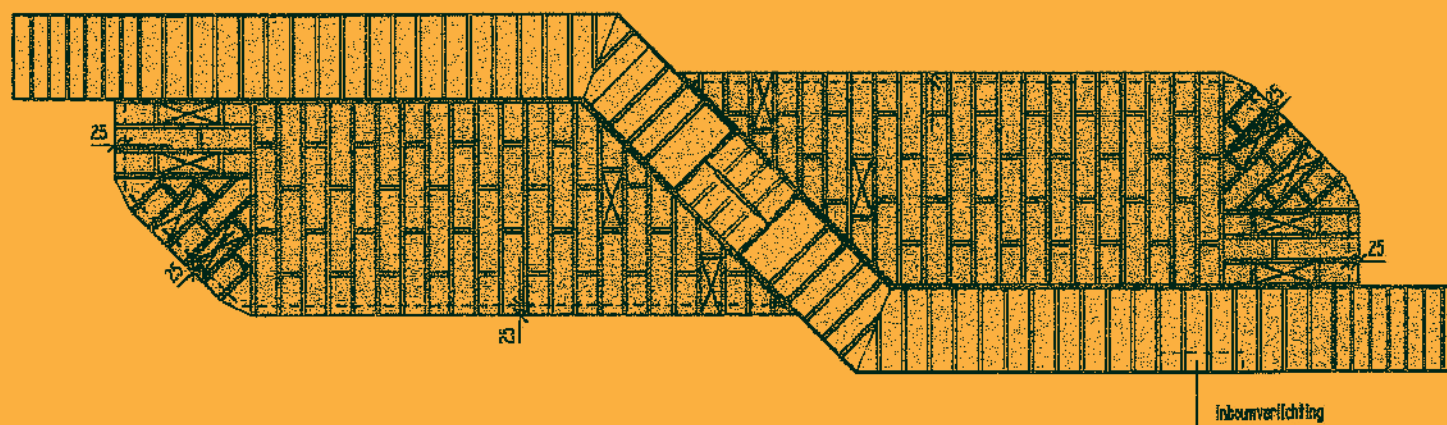
1996

Nijmegen, zestien toegangszuilen

1995

Uft, zitbanken (inmiddels afgebroken)

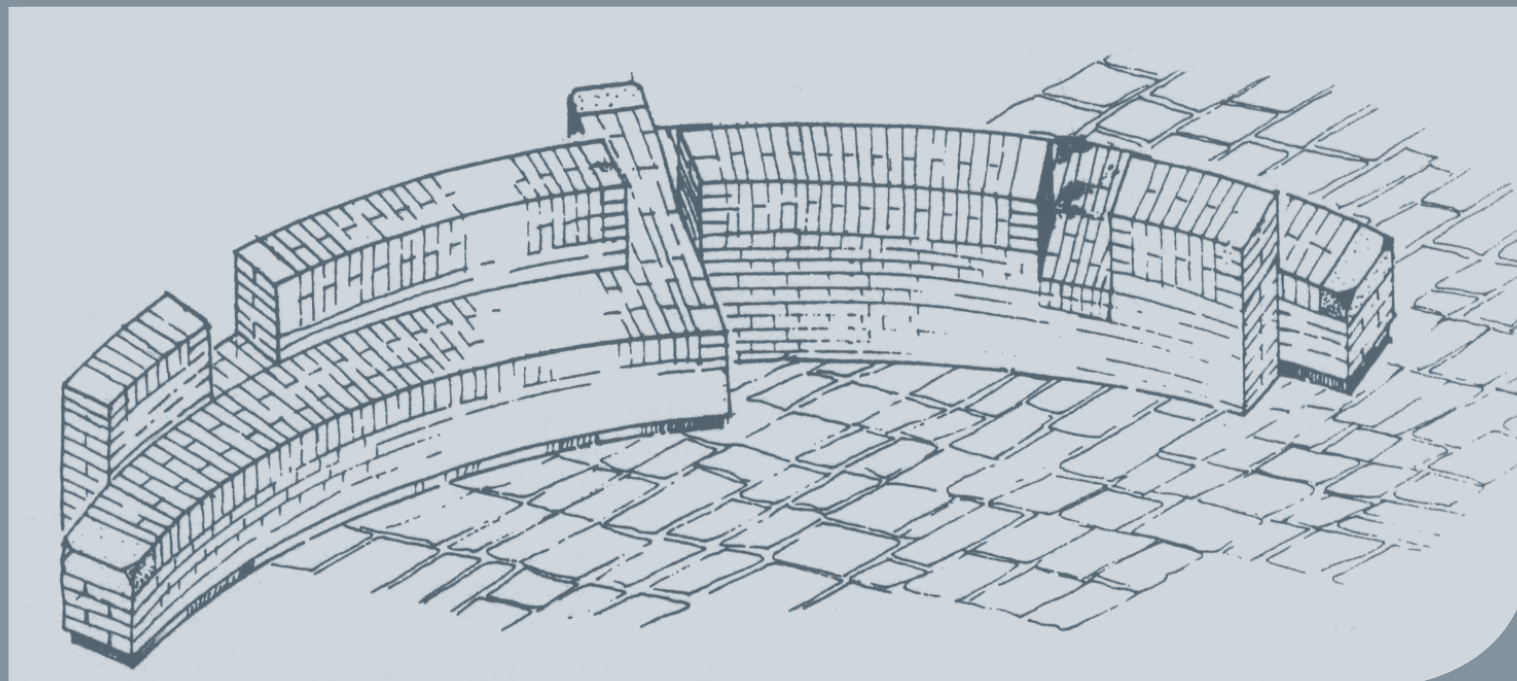
“In 1995 won ik als zoon van een aannemer de Zilveren Troffel. Een hele belevenis! Er was veel aandacht en nog steeds herinneren mensen zich dat. Vakmanschap in de bouw wordt een probleem, dus we moeten opleiden blijven stimuleren! Als bestuurslid van opleidingsbedrijf VVBA Almelo draag ik een steentje bij.”

**Daniël Hoek, directielid
Aannemersbedrijf Hoek & Zn,
Tubbergen**

1994

Cemert, zes reuzenstoelen

Oldenzaal, zitgroep met drie gebogen zitelementen (inmiddels afgebroken)

“Om het predicaat vakman te verwerven, heeft hij zich moeten inzetten om het vak te leren. Dit om aanstonds meer plezier in zijn werk te beleven en met hoofd en handen iets te presteren waar wij allemaal vreugde aan kunnen beleven, nu en in de toekomst.”

ing. T. Wiarda, voorzitter landelijke vakjury, 1993

Elco Brinkman

Met bezieling bouwen

Metselen, van wie kun je dat nou beter leren dan van een bevrogen vakman? Want een bevrogen vakman, die praat met trots en passie over zijn werk. Die krijgt het voor elkaar dat je vanaf dat moment anders naar metselwerk kijkt. Door de jaren heen ben ik gelukkig veel van dit soort vakmensen tegengekomen. Daardoor zie ik nu andere dingen dan voordat ik actief was in de bouw. Vroeger wist ik het verschil niet tussen een halfsteens- of een steensmuur. Ik herkende geen wild- of halfsteensverband en kende het verschil niet tussen platvol- en knipvoegen. Nu zie ik zelfs of de gevel is gevoegd of doorgestroken.

We mogen ook trots zijn op de zestigste editie van het KNB Metsel- en Voegkampioenschap. In de beste traditie van de Nederlandse baksteenindustrie, nu georganiseerd door de nieuwe vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek. Zestig jaar metselwedstrijden kan betekenen dat er nationale metselkampioenen zijn, wiens vader en grootvader dat ooit ook waren. Mocht dat zo zijn, dan zou ik die graag ontmoeten. En ik zou er meteen op aandringen dat ze hun verhaal aan anderen vertellen.

Ten eerste om hun bezieling over te brengen op de volgende generatie. Bijvoorbeeld aan vmbo-leerlingen, die zich op hun beroepskeuze aan het oriënteren zijn. Ten tweede om er als sector van te leren. Niet alleen door een inspirerende opleiding aan te bieden, maar ook door een werkgever te zijn die zijn mensen aanmoedigt zich voortdurend te ontwikkelen. Zodat ze met trots en passie een leven lang blijven bouwen.

mr. drs. L.C. Brinkman

voorzitter Bouwend Nederland

Ewald van Hal

Wat niet kan worden gemist, blijft

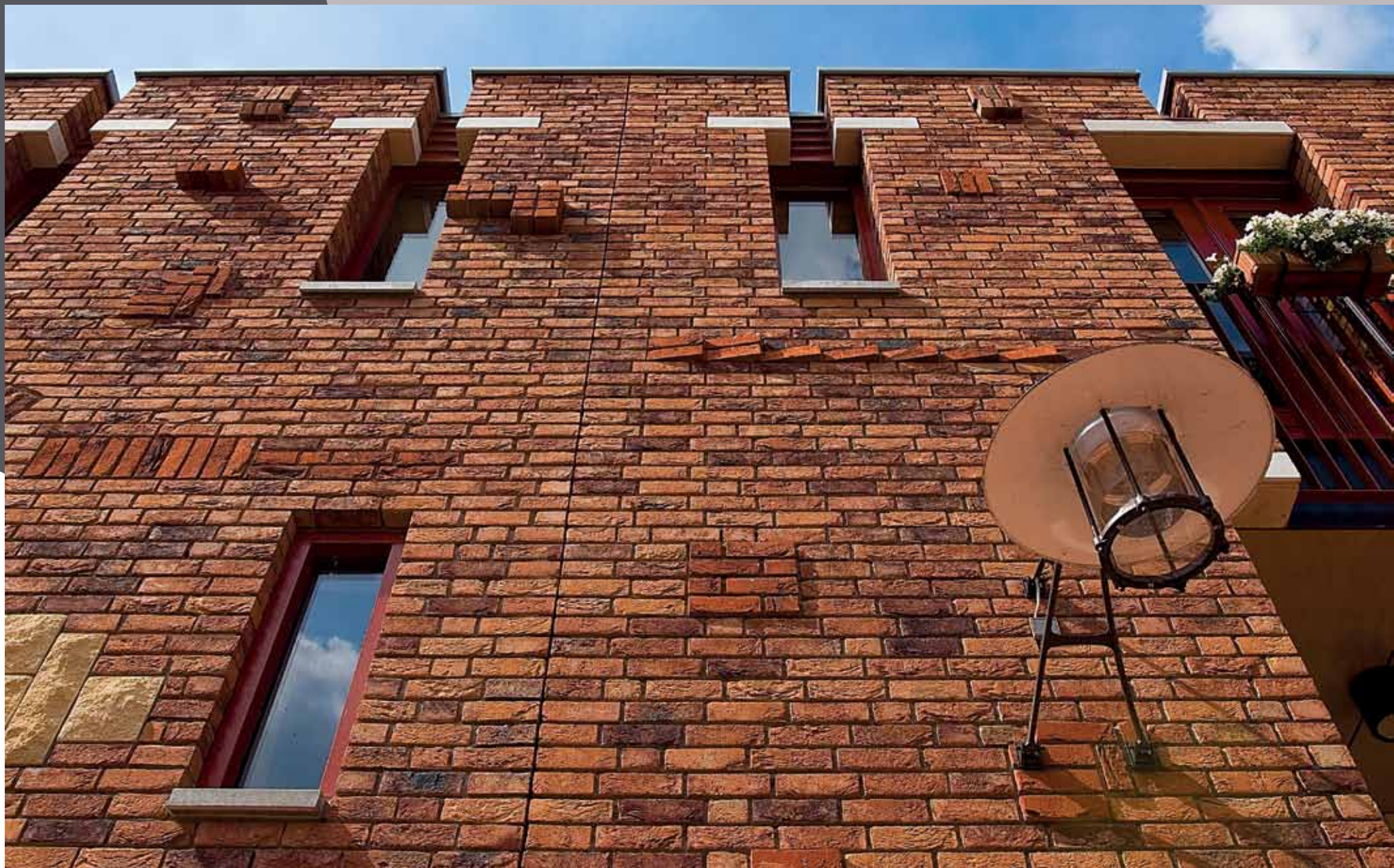
Een stapel baksteen staat symbool voor bouwen. Dat is mooi, maar wie bouwt er nu eigenlijk echt? Niet de makelaar, opdrachtgever of de architect. En ook de bouwtoeleverende industrie bouwt niet. Gebouwd wordt er eerst en vooral door vakmensen, die de kennis en kunde van de materialen hebben. Het is dit samenspel van materialen en vakmensen dat een gebouw oplevert, letterlijk en figuurlijk.

Wijzigingen in de vraag naar gevelbekledingen, maar ook nieuwe technologieën in het keramische proces, hebben in de loop der tijd nieuwe sorteringen baksteen en nieuwe verwerkingstechnieken gebracht. Lange, dunne, holle en smalle bakstenen, gelijmd, droog gestapeld of gemetseld, de metselaars en voegers zagen, kwamen en gingen er mee aan de slag. Op die manier heeft het vereiste vakmanschap zich ontwikkeld langs de lijnen van productontwikkeling in de industrie.

Nieuwe ontwikkelingen

Anno 2012 staat onze industrie aan de vooravond van nieuwe, meer fundamentele ontwikkelingen. Het schreef er een Routekaart Bouwkeramiek 2030 over. Dit is het plan voor de toekomst van het keramisch proces en product. Het heeft alles te maken met eisen van duurzaamheid. Deze eisen zijn op termijn leidend voor de prestaties van de gebouwen van morgen en daarmee voor de functionele en technische eigenschappen van de producten en materialen waaruit deze gebouwen bestaan.

Op de uitdagingen van morgen bereidt de baksteen-industrie dus al een antwoord voor. Het verbreedt de aandacht van het solitaire bouwproduct baksteen naar een meerwaarde gebaseerd op de kenmerken van het materiaal in functie van de toepassing daarvan: zelfstandig, in onderlinge samenhang of in systemen. Deze ontwikkeling wordt gemarkeerd met

een nieuwe aanduiding voor dit keramische bouw-
materiaal in de veelvoud van verschijningen:
bouwkeramiek. Het is een toekomstgerichte term
voor de wereld van morgen.

Op een moment dat Nederland, de bouw in het
bijzonder, in een crisis verkeert, is het voor sommigen
moeilijk te denken aan die toekomst. Laat staan aan
een toekomst in de bouw of aan bouwen in de
toekomst. Toch biedt het verleden hoop en vertrouwen
voor de richting die het zal gaan. Dat heeft alles te
maken met het lot van wat niet kan worden gemist:
materialen en beroepen.

Metsel- en voegvak blijft

Terugkijkend in de geschiedenis zijn door mechani-
satie en industrialisatie beroepen verdwenen die
saai, vies, gevaarlijk, nutteloos of zinloos waren.
Er zijn daar veel voorbeelden van, maar het metsel-
en voegvak behoort daar niet toe. Net zo, verdwenen
onder invloed van nieuwe wetenschappelijke

inzichten materialen die vies of gevaarlijk waren.
Ook daar zijn veel voorbeelden van, maar keramische
bouwmaterialen behoren daar niet toe. Wat zegt dit
over de toekomst?

Onze industrie zal verder innoveren. Samen met
nieuwe verwerkingstechnologieën, andere eisen aan
gebouwen en wellicht ook vernieuwingen in het
bouwproces leidt dit op termijn tot wijzigingen in het
vereiste vakmanschap. Gelijktijdig blijft de behoefte
aan stevige gebouwen, die bescherming bieden,
waarde behouden en lang blijven staan. Zo'n gebouw
bestaat uit bouwkeramiek en is samengesteld door
de metselaar en voeger van nu of, wie weet, door de
bouwkeramist van de toekomst.

mr. E.L.J. van Hal

*directeur vereniging Koninklijke
Nederlandse Bouwkeramiek (KNB)*

1992

“De Zilveren Troffel is ook een competitie tussen docenten. Dan is het mooi als je de wisselbeker een jaar op school hebt staan.”

**Jan de Wijs,
oud-docent**

Veghel, afscheidingsmuur

1991

Roosendaal, afscheidingsmuur

“We maakten een keermuur in Roosendaal. De eerste dag kwam er niets uit m'n handen. M'n docent had een simpele raad: “Ga maar gewoon metselen”. 's Avonds had ik de rest ingehaald! Ik kon goed figuren hakken en vlak en strak werken. Dat heeft misschien de doorslag gegeven.”

**Jos Akkermans, winnaar
Zilveren Troffel in 1991**

1990

Veldhoven, pergola (verplaatst)

1989

Bolsward, zitgelegenheid

“Waar we vaak om moesten lachen was als die jongens in een gloednieuwe overall naar de wedstrijd kwamen: sommigen konden zich nog amper bewegen in die stijve pakken, zo uit de doos!”

**Sjaak Gesthuizen,
oud-jurylid**

1988

Rijssen, zes zitbanken met pergola

1987

Waalwijk, drie afscheidingsmuren met lichtzuil

“Ik was destijds een ‘matige’ leerling. Nadat ik een voorwedstrijd won en aan de finale mocht deelnemen, kreeg ik toch een klein zesje. Daardoor kon ik naar de mts in Zwolle. Nadat ik m’n diploma behaalde, was er weinig werk in de bouw. Ik begon als timmerman/metselaar en werd in 1987 assistent-uitvoerder bij het bedrijf waar ik nu eigenaar van ben.”

**Klaas Haasjes,
directeur/eigenaar Hekkert
Bouwgroep, Zwolle**

1986

“Het is op zich al fantastisch dat je aan zoiets kunt deelnemen. In de finale in Harderwijk maakten we niet het gemakkelijkste werkstuk, drie gemetselde surfzeilen. Ik werd achtste, maar dat is van minder belang. Leuk is dat ik bij de organisatie in Raalte in 2002 samenwerkte met de juryleden van toen.”

**Han Holtkuile,
deelnemer in 1986,
nu docent metselen
op het vmbo**

Harderwijk, drie gebogen surfzeilen (tijdelijk opgeslagen in afwachting van herplaatsing)

1985

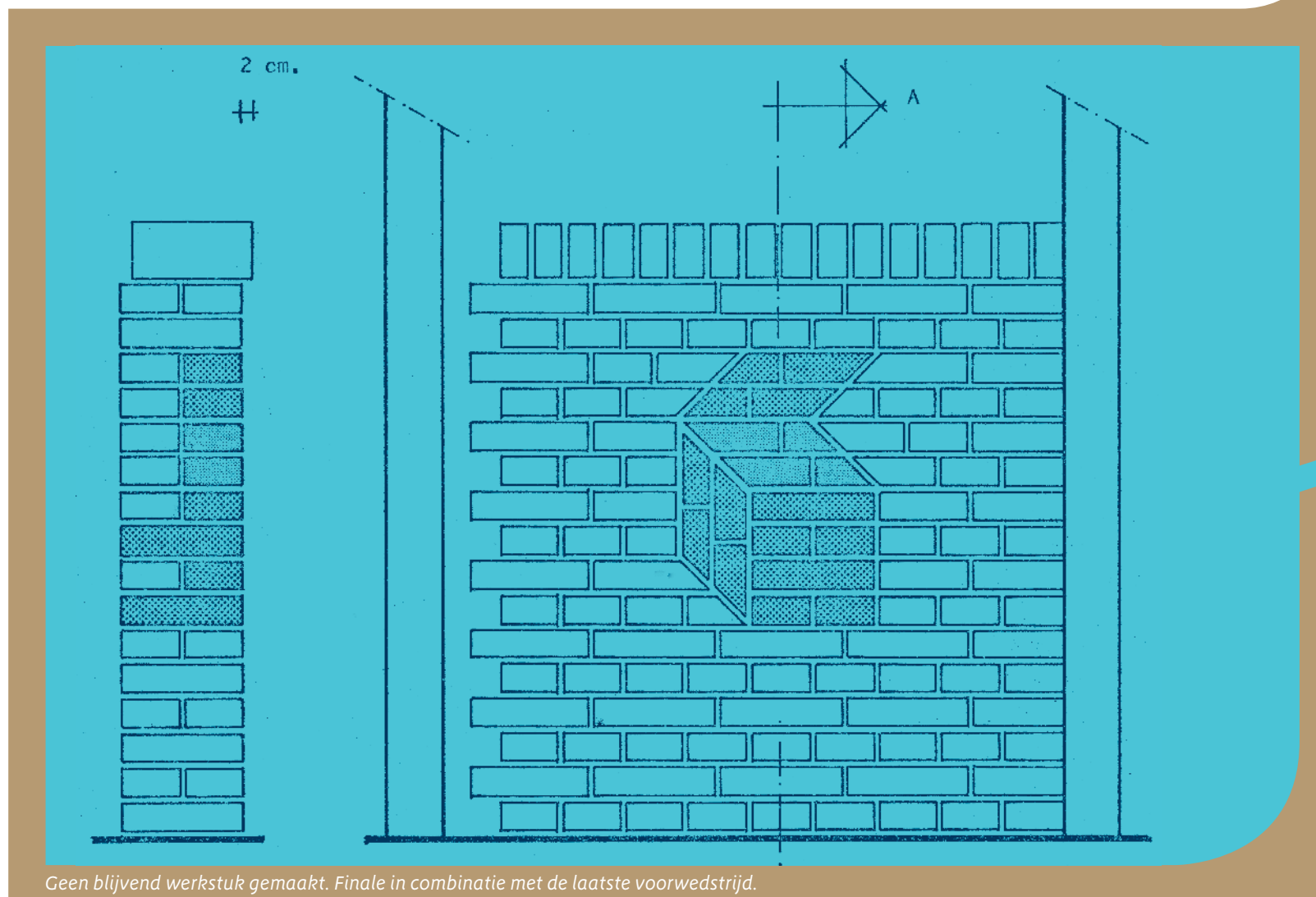

Uithoorn, beeldengroep 'Treschuit met drie paarden'

1984

Mierlo, tribune op voetbalveld (inmiddels afgebroken)

“Vakwedstrijden behoren tot de rijke traditie van leren en opleiden in de bouwsector. Ze leveren een enorme bijdrage aan de waardering van vakmanschap. Mensen kijken graag naar wedstrijden en wanneer krijg je als vakman anders publiek? Het geeft de jeugdige deelnemers status en ze inspireren anderen om ook voor het vak te kiezen.”

Sander van Bodegraven,
algemeen directeur Fundeon

1982

Eindhoven, zitgelegenheid (inmiddels afgebroken)

1981

Middelburg, zitgelegenheid

“De stenen zijn betrokken van de enige Zeeuwse steenfabriek, de Aardenburgsche Steenfabriek te Aardenburg. De gewone steen is fraai van kleur en vorm. Bovendien zijn er liefst negen soorten profielstenen door vakmensen met liefde voor het vak voor dit doel gemaakt.”

**C. Sweris, voorzitter
van de Regelingscommissie,
1981**

1980

“Mijn vader was metselaar en heeft me leren kijken naar metselwerk. Overal zie je de prachtige resultaten van het werk van metselaars. Ze geven de wereld een geheel eigen en onuitwisbaar gezicht.”

**Arend van Wijngaarden,
voorzitter CNV Vakmensen**

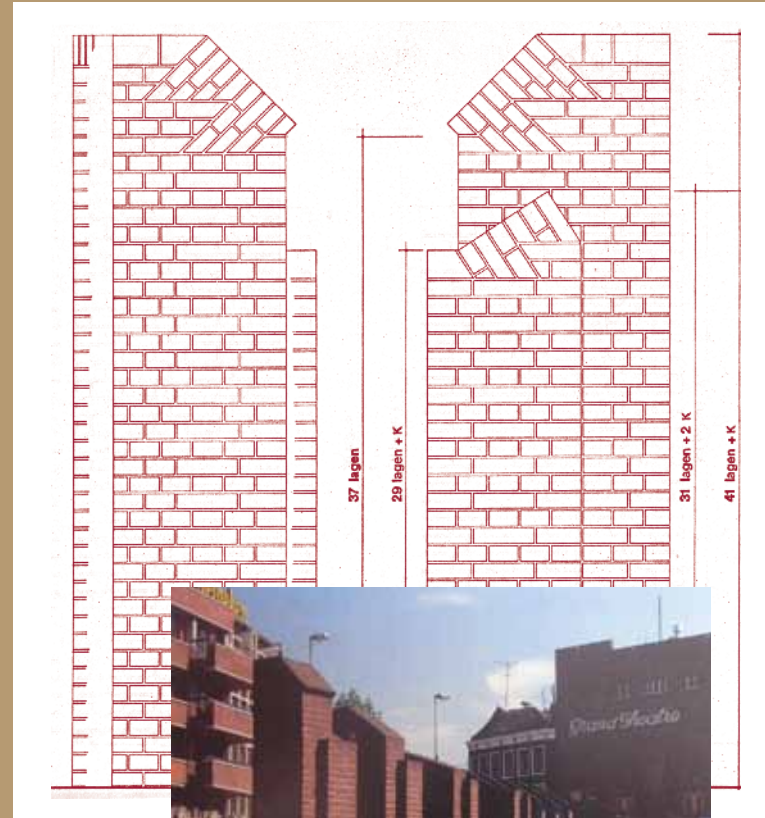
Maastricht, zitgelegenheid

1979

's-Hertogenbosch, waterput (inmiddels afgebroken)

1978

Groningen, zit- en wachtgelegenheid (inmiddels afgebroken)

31 lagen + 2 K

41 lagen + K

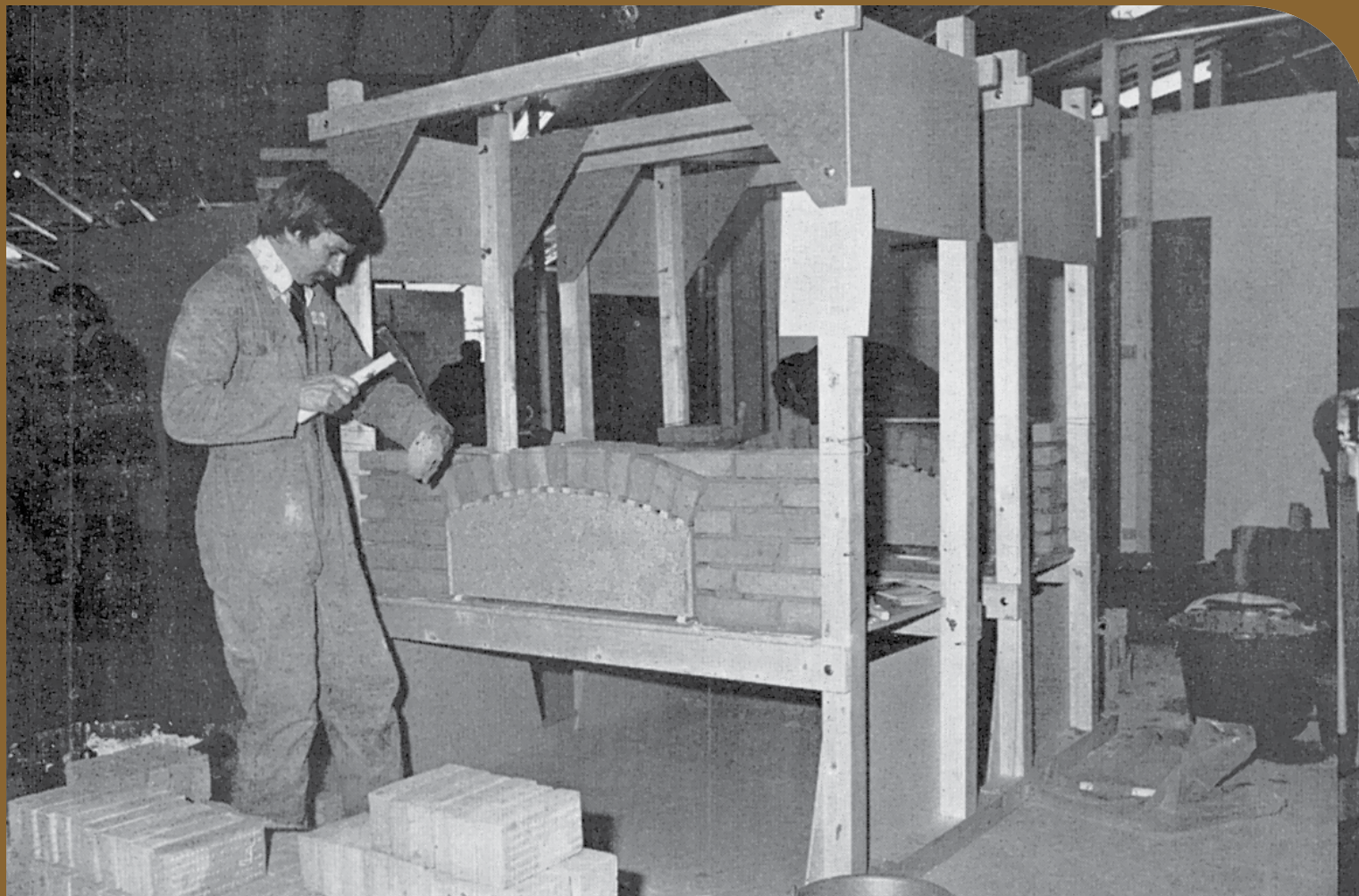
35 jaar tastbare herinneringen

- 1978 Zit- en wachtgelegenheid, Grote Markt, Groningen
(inmiddels afgebroken)
- 1979 Waterput, Markt, 's-Hertogenbosch (inmiddels afgebroken)
- 1980 Zitgelegenheid, Tafelstraat-Witmakerstraat, Maastricht
- 1981 Zitgelegenheid, Varkensmarkt, Middelburg
- 1982 Zitgelegenheid, plein voor de St. Catharinakerk, Eindhoven
(inmiddels afgebroken)
- 1983 Geen blijvend werkstuk gemaakt
- 1984 Tribune op voetbalveld bij opleidingscentrum SVB, Mierlo
(inmiddels afgebroken)
- 1985 Beeldengroep, Alexanderpoort, Uithoorn
- 1986 Drie gebogen surfzeilen, Boulevard, Harderwijk (tijdelijk opgeslagen
in afwachting van herplaatsing)
- 1987 Drie afscheidingsmuren met lichtzuil, plein bij Grotestraat, Waalwijk
- 1988 Zes zitbanken met pergola, hoek Boomkamp/Stationsdwarstraat, Rijssen
- 1989 Zitgelegenheid, Broereplein, Bolsward
- 1990 Pergola, Meiveld, Veldhoven (verplaatst)
- 1991 Afscheidingsmuur, Bloemenmarkt, Roosendaal
- 1992 Afscheidingsmuur, Stadhuisplein, Veghel
- 1993 Zitgroep met drie gebogen zitelementen, Ganzenmarkt, Oldenzaal
(inmiddels afgebroken)
- 1994 Zes reuzenstoelen, gemeentelijke visvijver, Gemert
- 1995 Zitbanken, Kannikplantsoen, Ulft (inmiddels afgebroken)
- 1996 Zestien toegangszuilen, Florapark, Looimolenweg, Nijmegen
- 1997 Muur met dertien voorstellingen, St. Pancratius Parochie, Tubbergen
- 1998 Vijf ornamenten, provinciale weg afslag Deurne-Oost, Deurne
- 1999 Acht ruïneachtige speelobjecten, Brink buurtschap
Beemte-Broekland, Apeldoorn
- 2000 Kunstwerk bestaande uit drie gemetselde golven, Niersweg, Gennep
- 2001 Zonnewijzer met waterloop en zitgelegenheid, rotonde
Oranjewoud-Noord, Heerenveen
- 2002 Scheidingsmuur met zitelementen Hotel De Zwaan, Kerkstraat, Raalte
- 2003 Monument voor oorlogsveteranen, Oss
- 2004 Afscheiding met zitelementen en plein, Teylingen College KTS,
Leidsevaart, Voorhout
- 2005 Drie speelhuisjes, 'De Heerewaerde', Baanderherenweg, Boxtel
- 2006 Renovatie Kruisweg, begraafplaats Zijlpoort, Haven, Leiden
- 2007 Zes zitelementen, Lent (Nijmegen)
- 2008 Twaalf sculpturen, Bouw & Infra Park, Harderwijk
- 2009 Zes zitbanken, speeltuin De Hoge Neer, Hoge Neerstraat, Etten-Leur
- 2010 Zes picknickcombinaties, Kempen Campus, Veldhoven
- 2011 Twaalf bladeren in tuin van Wellantcollege, Lange Voort, Oegstgeest
- 2012 Twaalf zitbanken in tuin van De Meerwaarde, Rietberglaan, Barneveld

1977

“Natuurlijk, fraaie bouwwerken komen alleen tot stand door de handen van de metselaars die hun vak verstaan. Maar de grootste kans op de Zilveren Troffel maakt de metselaar die werkt met mooie bakstenen.”

Atse Blei,
bestuurslid KNB

Deelnemers maken twaalf verschillende open haarden.

1976

J.A.H. Luyten wint de Zilveren Troffel.

1975

“Dat men er in slaagt het vuur brandend te houden, is vooral te danken aan de metselleraren die de leerlingen enthousiast weten te krijgen.”

**drs. H.W.J. Kedde,
oud-projectleider metselwedstrijden**

1974

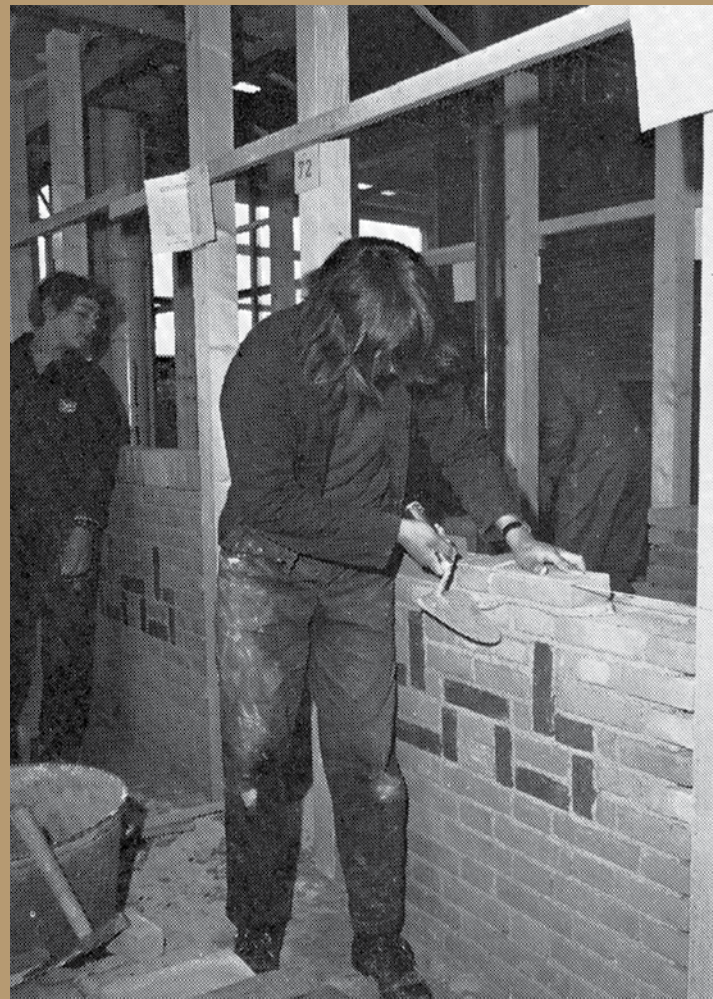

1973

Groot feest in Rijssen. De Technische School van deze plaats sleept alle prijzen in de wacht die er te verdienen zijn.

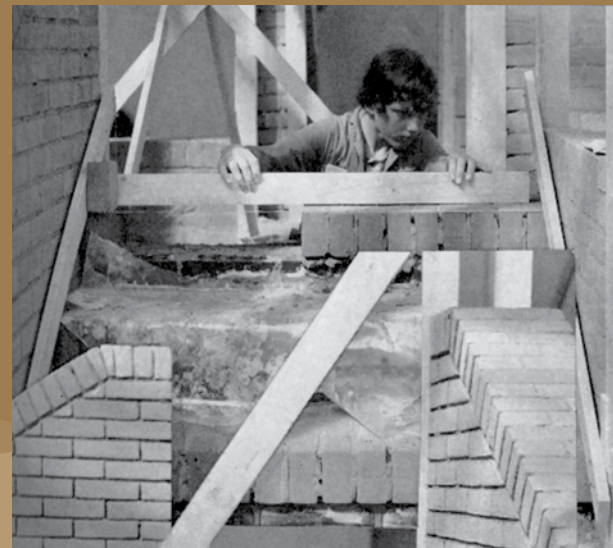
1972

1971

1970

“In een tijd waarin onze samenleving steeds meer digitaal maar ook oppervlakkiger lijkt te worden, prijzen wij ons gelukkig met jongeren die echt de handen uit de mouwen steken en nog durven te kiezen voor vakmanschap en dus voor continuïteit.”

mr. F.L.L.M. Terwindt,
bestuurslid KNB

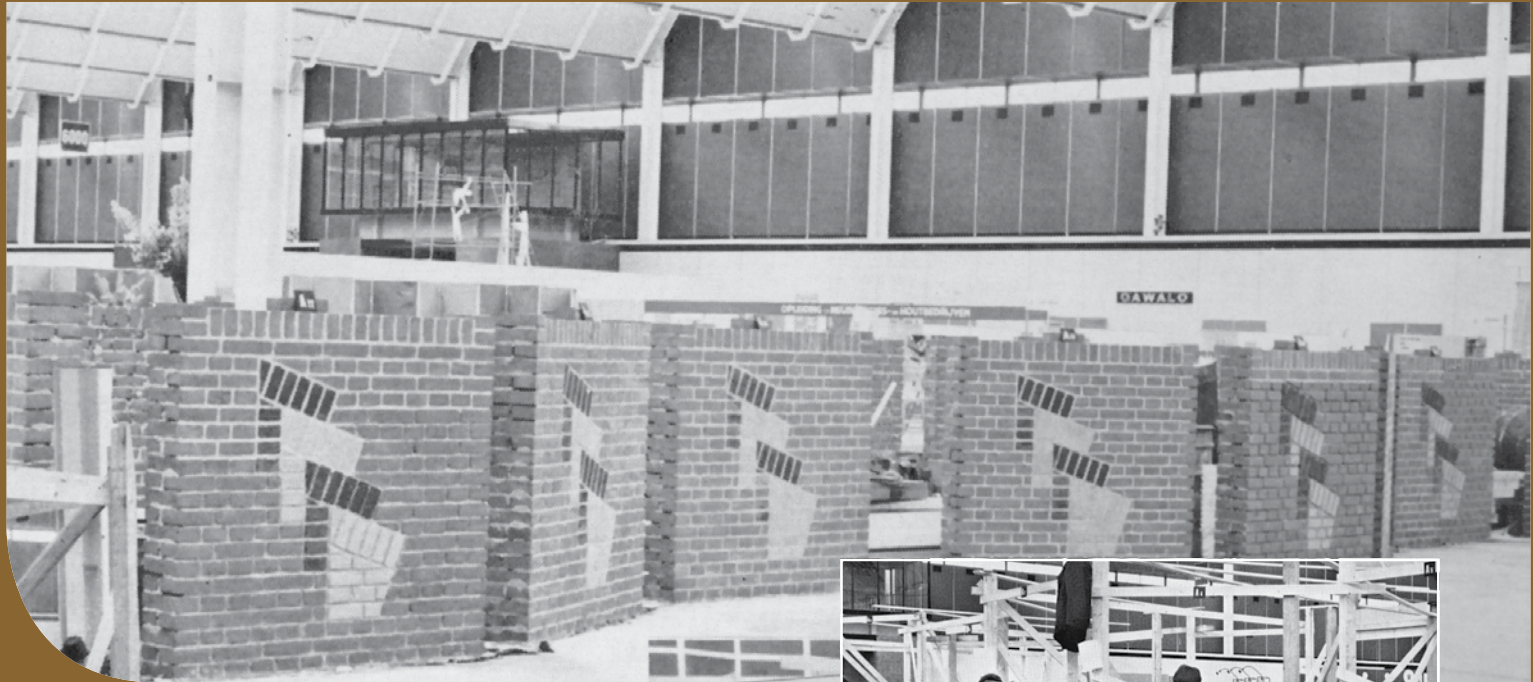
1969

“De Stichting Stapelbouw onderkent het belang van de opleidingstrajecten. Nu de kwaliteit van de metselproducten op een hoog niveau is gekomen, is de kwaliteit van het metselen en lijmen doorslaggevend geworden.”

**Tijn Coppens, bestuur
Stichting Stapelbouw**

1968

1967

1966 (geen afbeelding beschikbaar)

1965

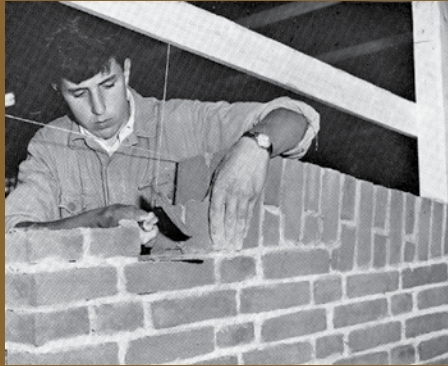

prof. dr. C.H. Veringa, minister van Onderwijs, in actie aan het werkstuk dat de finalisten in Utrecht moeten maken.

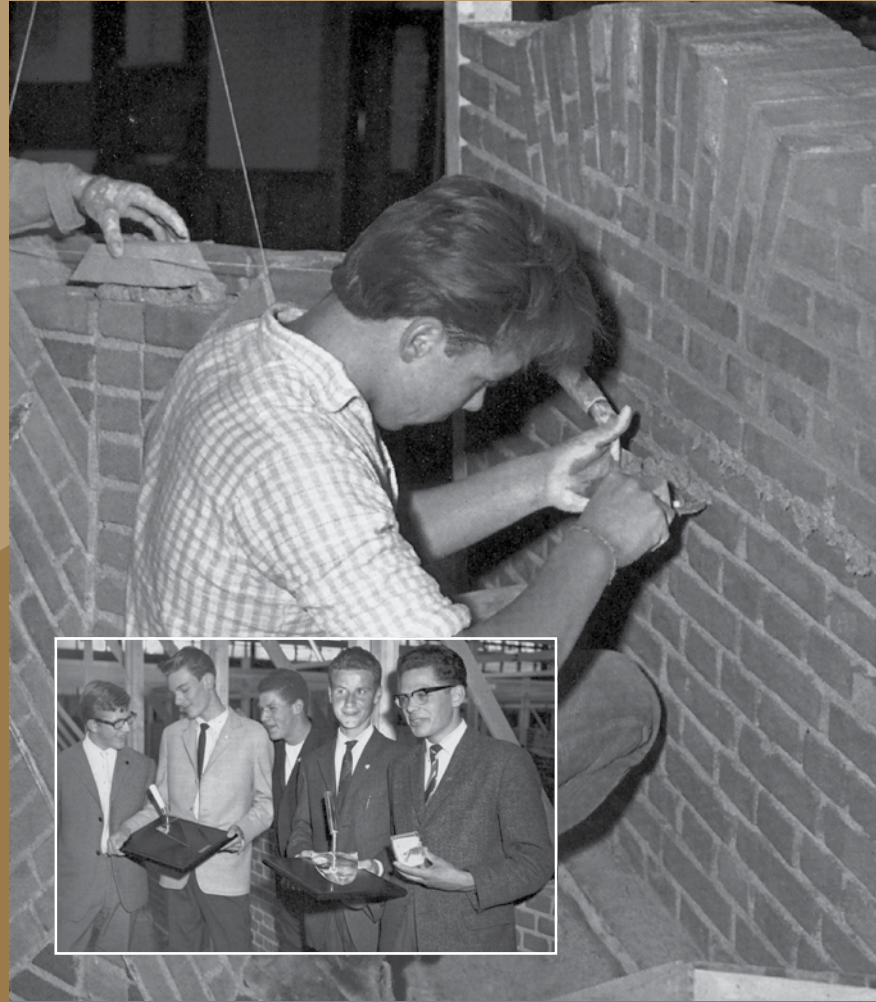

Aankomst van de 168 deelnemers in Rotterdam.

1964

1963

1962

1961

Zilveren Troffel voor de Eerste LTS, Eindhoven

*“Jullie maken nog kennis met de elementen in hun elementaire vorm.
(...) Ik hoop dat u allen veel vreugde zult beleven aan de strijd met
de elementen die u gekozen hebt en ook, dat uw vak veel vreugde zal
beleven aan u.”*

**mr. G. van der Flier, secretaris-generaal
van het Departement van Volkshuisvesting
en Bouwnijverheid, 1962**

1960

1959

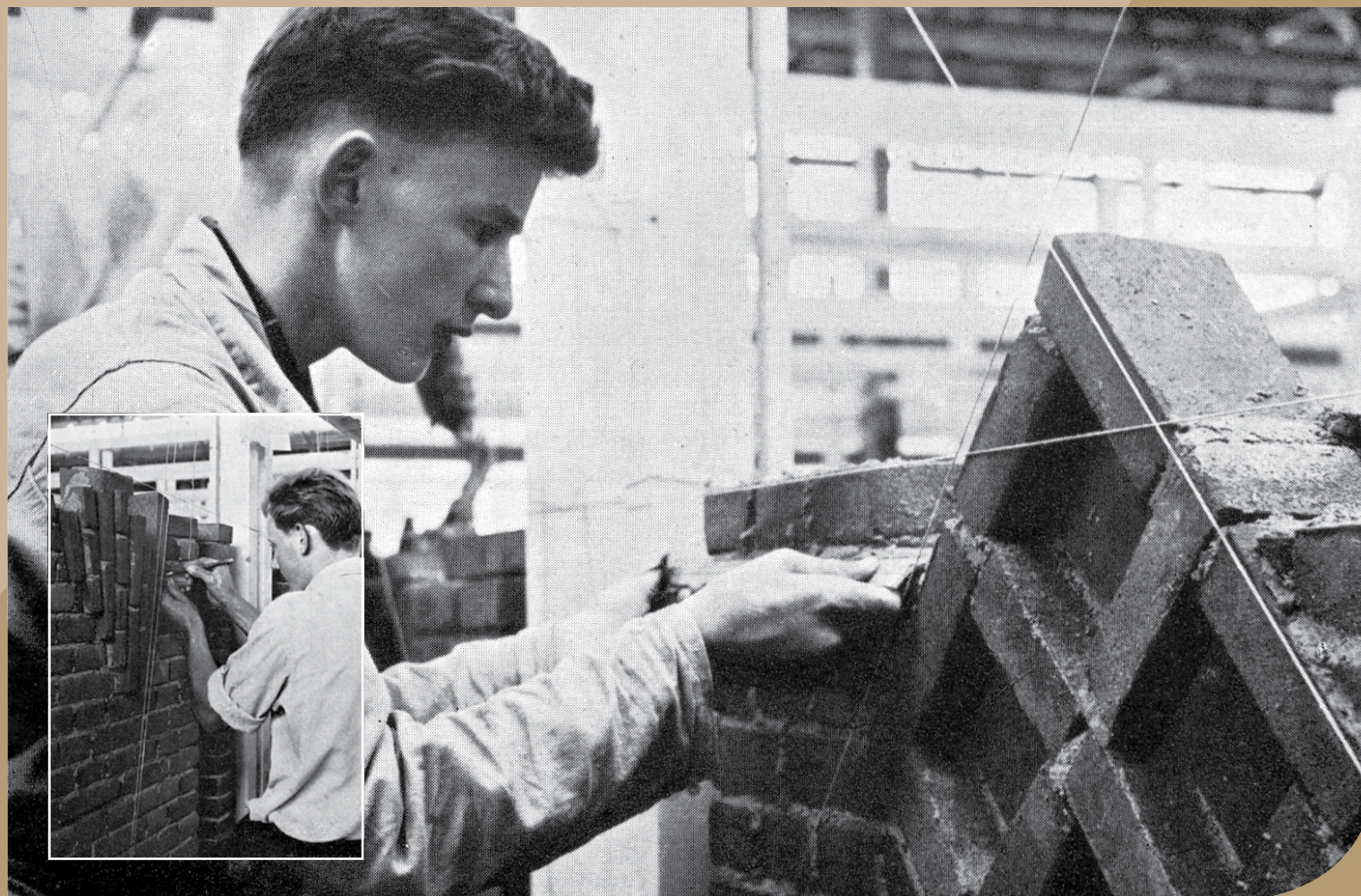

“Leerlingen van R.K LTS ‘Don Bosco’ uit Valkenswaard, nu scholengemeenschap Were Di, wonnen vaak de Zilveren Troffel. Die leerlingen waren de ambassadeurs van de school, van hun klasgenoten en hun docenten. Maar ze waren ook ambassadeurs van het vakmanschap. Ambassadeurs van iedereen die het onmisbare vak met liefde in het verleden uitoefende of in de toekomst zal uitoefenen.”

**Harry van den Eerenbeemt,
Scholengemeenschap Were Di,
Valkenswaard**

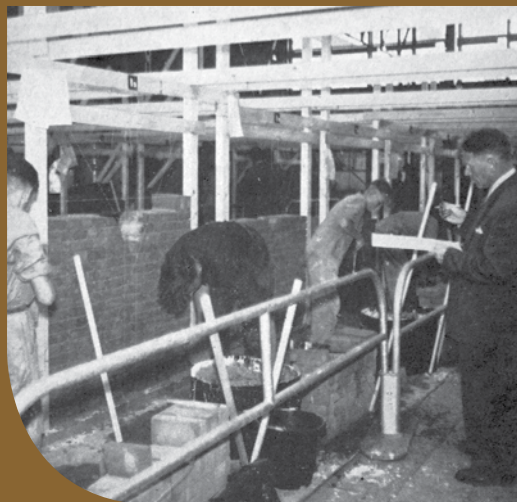
1958

“Om goed te wonen, hebben we muren nodig die ademen, die al die kwaliteiten bezitten, welke baksteen heeft. Niets overtreft de baksteen.”

**ir. W. van Lookeren
Campagne, waarnemend
voorzitter vereniging
De Nederlandse
Baksteenindustrie, 1958**

1957

“Kampioenen hoef je eigenlijk niets te leren. Het vol en zat metselen is dan meteen al goed, de specie is goed en ze voelen het materiaal goed aan. Die moet je hun gang laten gaan.”

**Johan Hoekstra,
oud-docent**

1956 (geen afbeelding beschikbaar)

1955

Minister Witte laat zich informeren door de veertienjarige **Jan Welmer** uit Zutphen.

“Nederland heeft ook in de toekomst veel behoefte aan goede vakmensen, zoals metselaars en tegelzetters. KNB speelt al jarenlang z'n rol in het stimuleren van dit vakmanschap. De metselkampioenschappen zijn hiervan een treffend voorbeeld.”

Arthur Thomaes,
bestuurslid KNB

1954

“Metselen is het bouwvak van het gehele menselijke bestaan. Het is een typisch mannelijk, flink beroep. Je krijgt er wel eens vuile kleren van. Maar in de voorliefde voor witte boordjes is een kentering gekomen.”

ir. H.B.J. Witte,
minister van Wederopbouw
en Volkshuisvesting, 1954

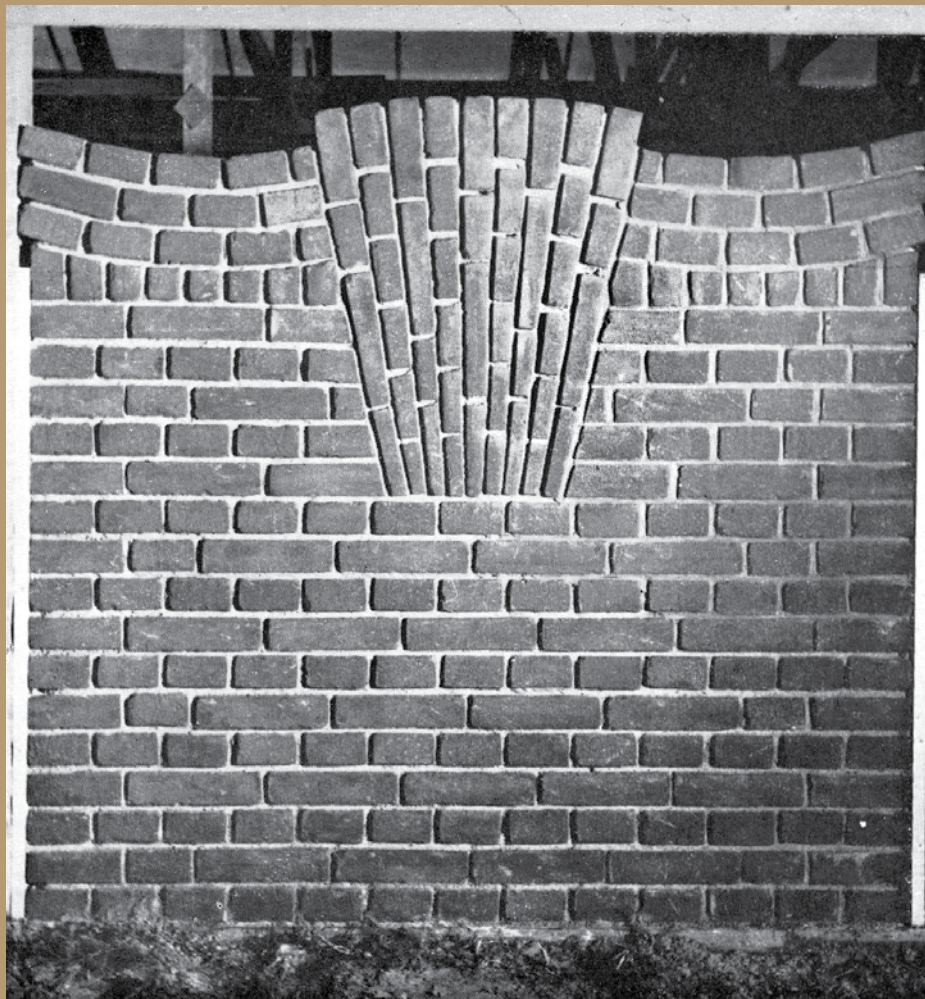
1953

“Want is het niet zo, dat de architect nóg zulke fraaie ontwerpen kan maken, maar dat hij ze nooit tot wezenlijk leven kan brengen, wanneer de metselaar het materiaal niet zó weet te gebruiken, dat de vitaliteit ervan uit zijn vingertoppen komt vloeien?”

**Uit verslag
metselwedstrijd in
het blad Klei**

“In de maatschappij zijn nijvere en enthousiaste mensen nodig; die zullen altijd met open armen worden ontvangen. Blijf het doen zoals je het vandaag gedaan hebt!”

**mr. ir. M. Goote, inspecteur-generaal van het
Nijverheidsonderwijs, 1953**

Eerste finalewerkstuk

*“Bedank je ouders,
je moeder met een zoen en
je vader met een stevige
hand dat je een ambacht
mocht leren.”*

**ir. J. van Ettinger,
voorzitter van de Stichting
Bouwcentrum, tot de
jeugdige deelnemers, 1953**

De winnaars

Zilveren Troffel:

1953 Technische School

'Concordia Inter Nos', Amsterdam

A: Th.H.G. Heijne, Amsterdam

B: M.W. Deckers, 's-Hertogenbosch

Zilveren Troffel nog niet uitgereikt

1954 Technische School

'Concordia Inter Nos', Amsterdam

A: C. Donkers, Vught

B: M.J. School, Amsterdam

1955 Technische School

'Concordia Inter Nos', Amsterdam

A: H. Verkaik, Amsterdam

B: P.C. Albers, Amsterdam

1956 Technische School

'Concordia Inter Nos', Amsterdam *

A: N.C. Bakker, Haarlem

B: W.G. Weggelaar, Amsterdam

1957 Technische School, Zutphen

A: W. Bouwmeester, Ruurlo

B: J.H. Terwel, Zutphen

1958 Technische School, Zutphen

Eerste Lagere Technische School,
Eindhoven (gelijk geëindigd)

A: B.A.J. Hendriks, Baak

B: C. Langereis, Amsterdam

1959 Technische School, Zutphen *

Geen winnaars bekend

1960 R.K. Lagere Technische School 'Don

Bosco', Valkenswaard

A: J. van Campen, Zelhem

B: F.J. van Gompel, Bergeijk

1961 Eerste Lagere Technische School,

Eindhoven

Geen winnaars bekend

1962 Scholengemeenschap

'De Wesenthorst', afd. T.O., Ulft

A: P.J. Gelèns, Etten

B: M.J.M. van Ooijen, Lichtenvoorde

1963 Scholengemeenschap

'De Wesenthorst', afd. T.O., Ulft

A: H.W. Leijzer, Etten

B: J.B. Helming, Silvolde

1964 Scholengemeenschap

'De Wesenthorst', afd. T.O., Ulft *

A: C. Scharrighuisen, Badhoevedorp

B: J.W.F. van Niensen, Gendringen

1965 Technische School, Kampen

A: G. Boer, Wilsum

B: J.C. van Moorsel, Budel

1966 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard

A: P.J.A. Saanen, Budel

B: G. van Keulen, IJsselmuiden

1967 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard

H.G.J. Tijssen, Valkenswaard

1968 Technische School, Kampen

J. Koster, Kampen

1969 Lagere Technische School

'Westdonk', 's-Hertogenbosch

A.G.M. de Leeuw, Kerkdriel

1970 Technische School, Kampen

W. Braad, Kampen

1971 Lagere Technische School, Rijssen

G. Bolink, Nijverdal

1972 Lagere Technische School, Rijssen

H. Richardson, Rijssen

1973 Lagere Technische School, Rijssen *

G.J. Schippers, Nijverdal

1974 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard

P.J.A.M. Wils, Bergeijk

1975 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard **

M.A.G. Hoeks, Bergeijk

Lagere Technische School, Rijssen

H.W. Dannenberg, Rijssen

(gelijk geëindigd)

1976 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard *

J.A.H. Luyten, Bergeijk

1977 Technische School, Kampen

G.J. Pruijm, Kampen

1978 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard

A.F. Sanders, Waalre

1979 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard

P.S.J.A. Verrijt, Bergeijk

1980 Eerste Lagere Technische School,

Eindhoven

P.M.J. v.d. Eertwegh, Kelpen

1981 Eerste Lagere Technische School,

Eindhoven

N.G.M. Peeters, Nederweert-Eind

1982 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard

A.W.P. Tutelaers, Bergeijk

1983 Eerste Technische School, Eindhoven

H. Bergman, Weert

1984 R.K. Lagere Technische School

'Don Bosco', Valkenswaard **

Mark Adams, Valkenswaard

* Driemaal achtereen en daarmee definitief

** Vijfmaal in totaal en daarmee definitief

1985 R.K. Lagere Technische School 'St. Joseph', Veghel E.J.C. der Kinderen, Breugel	1994 TS Doregraaf, Gemert R.C.M. van der Bruggen, Beek en Donk	2006 Pius X College, Almelo Mike Oude Breuil, Tubbergen
1986 R.K. Lagere Technische School 'St. Joseph', Veghel A.G.P. van Eert, Erp	1995 Pius X College, Almelo Daniël Hoek, Tubbergen	2007 Marne College, Bolsward Johan van der Pas, Bolsward
1987 Chr. Technische School 'Overveluwe', Harderwijk R. Stoffelsen, Putten	1996 Saalhorst College, Raalte Pascal Alberts, Mariënheem	2008 Pius X College, Almelo Francisco Nieuwenhuis, Almelo
1988 R.K. Lagere Technische School 'Don Bosco', Valkenswaard P.C. Beurskens, Waalre	1997 Ter Kemenade College, Helmond Jos Ketelaars, Helmond	2009 Mondial College, Nijmegen Bob Franken, Wijchen
1989 R.K. Lagere Technische School School 'Don Bosco', Valkenswaard C.F.A.W. Adams, Veldhoven	1998 Scholengemeenschap Were Di, Valkenswaard Djorn Schraven, Sterksel	2010 Varendonck College, Someren Bert van Heugten, Lierop
1990 Chr. Technische School 'Overveluwe', Harderwijk J. van Ommeren, Ermelo	1999 Almende College, Ulft Ramon Geurink, Dinxperlo	2011 Van Lodensteincollege, Hoevelaken Teus van Middendorp, Kootwijkerbroek
1991 Veldhof Scholengemeenschap, Veldhoven J.J. Akkermans, Eersel	2000 Munnikenheide College, Etten-Leur (locatie Rucphen) Arnold Ros, Rucphen	
1992 R.K. Lagere Technische School 'St. Joseph', Veghel R.J. van den Middengaal, Schijndel	2001 Fioretti College, Veghel Paul van Gastel, Nijnsel	
1993 R.K. Lagere Technische School School 'Don Bosco', Valkenswaard J.F. Hurkmans, Leende	2002 Hub van Doorne College, Deurne Jeroen Goossens, Asten	
	2003 Scholengemeenschap De Overlaat, Waalwijk Arnold van Delft, Waalwijk	
	2004 Pius X College, Almelo Stephan Kemna, Mander	
	2005 Almende College Wesenthorst, Ulft Dave Terhorst, Varsselder	

Zilveren Voegspijker:

2003 Vincent Ras, Breda
2004 Klaas van Dillen, Alblasterdam
2005 Ronnie van den Langenberg, Boxtel
2006 Richard Bosch, Wageningen
2007 Bjorn Roes, Silvolde
2008 Bjorn Lubbers, Almelo
2009 Klaas Weening, Rottevalle
2010 Ronald Stijf, Heerde
2011 Wassim Jamel, Sint Willebrord

De Zilveren Troffel en de Zilveren Voegspijker zijn wisselprijzen. De Zilveren Troffel is voor de school van de winnaar. De Zilveren Voegspijker gaat naar de winnende deelnemer. De winnaars metselen en voegen krijgen als blijvend aandenken een kleinere uitvoering van de Zilveren Troffel en de Zilveren Voegspijker.

Tot en met 1966 is gewerkt met twee groepen: groep A met de beste leerlingen van de scholen en de B-groep met deelnemers die tweede waren op hun school.

Dit overzicht is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Helaas konden niet alle namen van de winnaars worden achterhaald.

Succes trekt prominenten aan

- **ir. H.B.J. Witte**, minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting (1954 en 1958)
- **A.C. de Bruijn**, minister voor de Productiviteitsbevordering (1956)
- **G.E. van Walsum**, burgemeester van Rotterdam (1957)
- **mr. J. van Aartsen**, minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid (1959) ¹
- **G.C. Stubenrauch**, staatssecretaris Onderwijs van het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen (1960 en 1961)
- **G. van der Flier**, secretaris-generaal van het Departement van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid (1962)
- **ir. M. Goote**, inspecteur-generaal van het Onderwijs (1963) ²
- **ir. H. Lammers**, voorzitter van de Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst, Bond van Nederlandse Architecten B.N.A. (1964)
- **J.P.A. Nelissen**, voorzitter Raad van Bestuur Bouwbedrijf (1965)
- **J. Wils**, voorzitter van het Nederlandse Comité voor Nationale en Internationale Beroepenwedstrijden (1967)

Het succes van de wedstrijden blijkt ook uit het feit dat prominenten, waaronder ministers en staatssecretarissen, graag naar de prijsuitreikingen komen. In 2012 brengt Hare Majesteit Koningin Beatrix een werkbezoek aan de wedstrijden.

- **Jhr. mr. W.C.S. Laman Trip**, voorzitter van het Nederlandse Comité voor Nationale en Internationale Beroepenwedstrijden (vanaf 1968 gedurende een aantal jaren)
- **dr. T.M. Hazekamp**, staatssecretaris van Economische Zaken (1976)
- **drs. F.C. Verschoor**, directeur Bouwcentrum (1977)
- **drs. M.J. v.d. Berg**, wethouder van Volkshuisvesting en Milieuzaken gemeente Groningen (1978)
- **mr. L.B.A. van Zwieten**, burgemeester van 's-Hertogenbosch (1979) ³
- **mr. A.M.I.H. Baeten**, burgemeester van Maastricht (1980)
- **drs. P.A. Wolters**, burgemeester van Middelburg (1981)
- **G.W.B. Borrie**, burgemeester van Eindhoven (1982)
- **mr. E.A.G. Brautigam**, burgemeester van Uithoorn (1985)
- **drs. N.J. Ginjaar-Maas**, staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen (1986 en 1987)

5

6

7

- **drs. E. Heerema**, staatssecretaris van VROM (1989) ⁴
- **drs. M. van Amelsfoort**, staatssecretaris van Financiën (1990)
- **mr. M.J.H. Marijnen**, burgemeester van Roosendaal (1991)
- **drs. J. Wallage**, staatssecretaris van Onderwijs (1992)
- **drs. G.J. Nillesen**, burgemeester van Oldenzaal (1993)
- **mr. J.H.A.G. van Maasackers**, burgemeester van Gemert (1994)
- **G. Overeem**, voorzitter ROC Bouw (1995)
- **J. Thielen**, wethouder van Nijmegen, geassisteerd door Miss Nederland 1995, **Didie Schackman** (1996)
- **Erik Hulsebosch**, marathonschaatser (1997)
- **T. Hohmann-van Doorne**, oudste dochter van dr. H.J. van Doorne, grondlegger van de DAF-fabrieken (1998)
- **R. Ober**, waarnemend burgemeester van Apeldoorn (1999)
- **mr. E.E.A.M. van Loo**, burgemeester van Gennep (2000)

- **drs. M. Scheweer**, wethouder Wijkbeheer gemeente Heerenveen (2001)
- **drs. K.Y.I.J. Adelmund**, staatssecretaris van OCW (2002) ⁵
- **J. Marijnissen**, lid Tweede Kamer (2003)
- **J. Franssen**, Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland (2004)
- **C. van Vliet**, directeur Stichting Arbouw (2005)
- **drs. H. Lenferink**, burgemeester van Leiden, en **drs. G.H. van Egerschot**, voorzitter NVTB (2006)
- **mr. Th. C. de Graaf**, burgemeester van Nijmegen (2007) ⁶
- **H. Schipper**, wethouder van Harderwijk en **Yuri van Gelder**, turner (2008)
- **M. van Bijsterveldt-Vliegthart**, staatssecretaris van OCW (2009) ⁷
- **drs. J.M.L.N. Mikkers**, burgemeester van Veldhoven (2010)
- **E. van Oortmerssen-Schutte**, wethouder Cultuur & Onderwijs gemeente Oegstgeest (2011)
- **M. van Bijsterveldt-Vliegthart**, minister van OCW (2012)

Colofon

Deze uitgave van de vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) te Velp is tot stand gekomen met medewerking van AVM, Bouwend Nederland, Stichting Stapelbouw en VNV.

April 2012

Tekst

Ed Zeelt Tekst&Communicatie, Voorschoten

Illustraties

KNB, Rodger van Leeuwen, Paul Rutten,
Martin W. Smit, Ed Zeelt

Vormgeving

Marcel Müller, Den Haag

Druk

Grafisch Compleet, Den Haag

